

Rapport: Fiets in de trein: het kan beter!

**Knelpunten, oplossingen en aanbevelingen
van de Fietsersbond, met dank aan 3.073 respondenten**

Fietsersbond

Voorwoord

In de zomer van 2024 vroeg de Fietsersbond in een enquête naar de mening van fietsers over fietsen in de trein. De enquête is ingevuld door 3.073 respondenten. Zij deelden maar liefst 474 foto's van hun reis.

Fiets in de trein: een gouden combinatie?

Voor veel reizigers zijn de fiets en de trein dé perfecte combinatie. De fiets biedt flexibiliteit voor het eerste en laatste deel van de reis, terwijl de trein een snelle en duurzame verbinding mogelijk maakt. Veel fietsers hechten er waarde aan om hun eigen fiets mee te nemen in de trein, omdat dit hen de meeste vrijheid en gemak biedt. Zo kunnen ze een route van A naar B afleggen of een deel van hun reis naar werk met de fiets maken. Vroeger beschikte de treinen in Nederland zelfs over speciale fietscoupés, een oplossing die in andere Europese landen nog steeds gangbaar is.

Helaas ervaren reizigers vaak belemmeringen of obstakels bij het meenemen van hun fiets in de trein. Het beperkte aantal fietsplaatsen in de treinen, onduidelijke informatie op of toegang tot het perron en een wisselende houding van NS-personeel maken reizen met de fiets in de trein geen aantrekkelijke optie.

Om de ervaringen van fietsers in kaart te brengen, heeft de Fietsersbond deze zomer (2024) een enquête gehouden. De respons was groot: maar liefst 3.073 mensen deelden hun ervaringen en stuurden 474 foto's in ter ondersteuning van hun verhalen. Uit de resultaten blijkt dat er grote behoefte is aan verbetering.

Fietsers benadrukken het belang van het meenemen van hun eigen fiets en geven vaak aan voor de combinatie fiets en trein te kiezen vanuit duurzaamheidsoverwegingen. Het tekort aan fietsplaatsen en het ongemak op perrons en in de trein houden hen echter tegen om hun fiets mee te nemen.

In dit rapport presenteren we de belangrijkste bevindingen en doen we aanbevelingen om het reizen met fiets en trein weer aantrekkelijker en efficiënter te maken. Het hoge aantal respondenten onderstreept: de interesse is groot en de behoefte aan oplossingen dringend.

De enquête is gedeeld en ondersteund door Rover, Fietsplatform en wielersportbond NTFU.

Eerder onderzoek

In 2023 publiceerde de Fietsersbond een rapport met een inventarisatie van het aantal fietsplaatsen per treintype en suggesties om de capaciteit uit te breiden. De voorgestelde oplossingen waren onder andere het verwijderen van klapstoeltjes en het plaatsen van fietshaken. NS reageerde echter sceptisch op de fietshaken: men vond ze niet geschikt voor e-bikes en twijfelde of reizigers deze zouden gebruiken. NS wilde deze optie helaas niet verder onderzoeken.

Enquête fiets in de trein

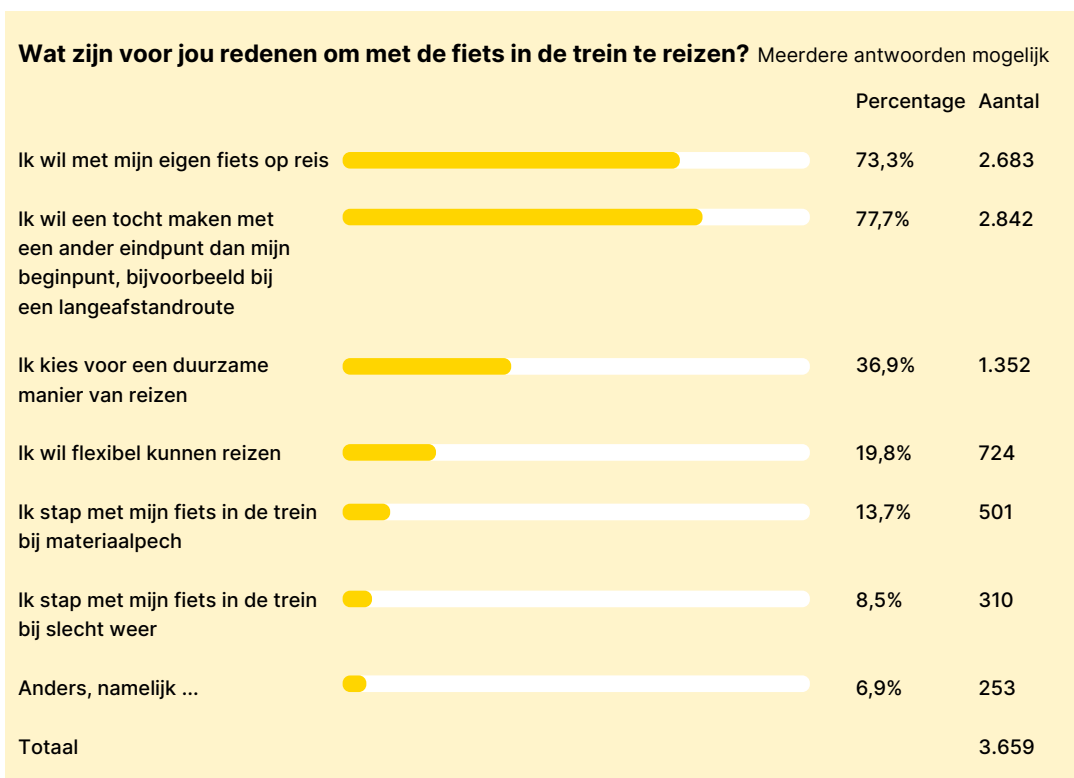

In de enquête vroegen we fietsers om hun ervaringen te delen met het meenemen van de fiets in de trein, ook als ze deze reis juist niet aandurfd en konden maken. De vragenlijst bevatte onder meer vragen over de reden om wel of niet met de fiets in de trein te reizen, of er voldoende plek was voor de fiets, en hoe het treinpersoneel hiermee omging.

Ook werd er gevraagd naar de ervaringen met vervangend busvervoer en de bekendheid met geplande werkzaamheden aan het spoor. Tot slot konden respondenten tips of aanbevelingen delen en foto's in te sturen ter ondersteuning van hun ervaring. Met deze vragenlijst wilden we een helder beeld krijgen van de knelpunten en verbeterpunten voor fietsers die de trein gebruiken of die de reis juist niet aangaan.

Waarom met de fiets in de trein reizen?

Het merendeel van de respondenten reist met de fiets in de trein om een tocht te maken met een ander eindpunt dan het beginpunt, zoals bij langeafstandsroutes (78%). Daarnaast geeft 73% aan graag de eigen fiets mee op reis te nemen, en worden buurlanden vaak aangehaald als positief voorbeeld. Een respondent zegt: "Deze zomer in Duitsland met trein en eigen fiets gereisd, wat een verademing met soms een hele wagon voor fietsen en regionaal zelf gratis." Een ander merkte op: "De OV-fiets is in veel gevallen handig, maar je eigen fiets, fietst toch het lekkerst!". Ook blijkt dat duurzaamheid een belangrijke reden is: 37% van de respondenten geeft aan te kiezen voor een duurzame manier van reizen. "De fiets mee in de trein moet in deze tijd de standaard zijn." En een ander zegt: "Het is zo beperkt en onhandig ingericht. Kortom je bent altijd onzeker of je wel mee mag met de trein, terwijl je een duurzame oplossing kiest." Ook heeft niet iedereen een auto en zijn ze aangewezen op de combinatie fiets en trein: "Het is dat het moet aangezien ik geen auto heb, maar ik vind het dramatisch om met de fiets in de trein te reizen." En: "Fiets mee in de trein is een hele fijne en duurzame optie. Maar wel erg onzeker momenteel of er wel voldoende plek is."

Waarom niet met de fiets in de trein op reis?

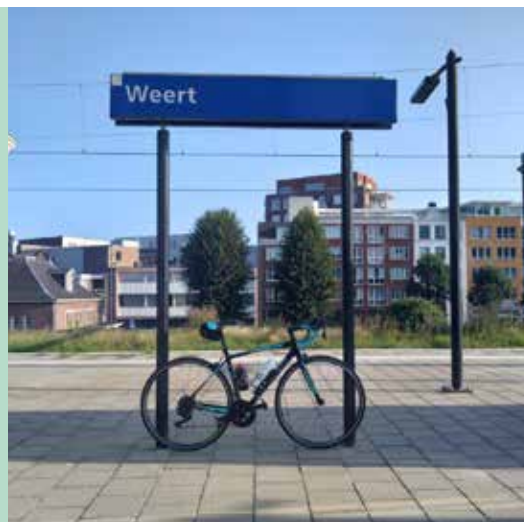
We vroegen ook naar ervaringen van mensen die juist niet met de fiets in de trein reizen. Het tekort aan fietsplekken (50%) en het ongemak op perrons en in de trein weerhouden hen ervan hun fiets mee te nemen. Ook gaf 17% aan de kosten te hoog te vinden.

Enkele reacties:

“Voor de kostenbesparingen, het milieu en gezond zou ik mijn fiets willen meenemen met de trein, doch de restricties, geen fiets tijdens de spits, vooraf melden en kosten, kies ik er voor helemaal niet te gaan.”

“De combinatie van weinig plekken en niet kunnen reserveren maakt je reis heel onzeker. Door slechte ervaringen neem ik niet graag meer de trein met mijn fiets.”

“Andere landen, zoals België en Duitsland hebben vaak meer ruimte of een aparte fietswagon. Dan zal ik zoveel vaker met de trein gaan dan met de auto! Het lijkt net alsof de NS het niet wilt vanwege de winst op ov fietsen, maar echt, ik ga dan veel vaker de trein nemen als ik ervanuit kan gaan dat ik mijn fiets mee kan nemen.”

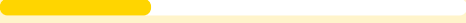

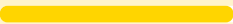

“Er moeten meer plekken komen, ik zou een voorbeeld nemen aan de treinen in andere landen waar hele coupes kunnen worden gebruikt voor fietsen. Hier kan je de fiets dan aan haken ophangen.”

“Ik denk dat de NS geen idee heeft van de behoefte aan deze service.”

Waarom heb je niet met de fiets in de trein gereisd?

Meerdere antwoorden mogelijk

		Percentage	Aantal
Ik durf het niet aan of vind het teveel gedoe		25,0%	115
Ik vind het lastig om mijn fiets op het perron of in en uit de trein te krijgen		29,3%	135
Ik ben bang dat mijn fiets beschadigd raakt		8,7%	40
Ik vind het te duur		17,4%	80
Ik moet te vaak overstappen		9,1%	42
Ik vind dat er te weinig fietsplaatsen in de trein zijn		49,6%	228
Ik huur liever een fiets op het station of op mijn bestemming		3,9%	18
Ik pak liever de auto		7,4%	34
Er zijn werkzaamheden op het traject en mijn fiets mag niet mee in de bus		9,6%	44
Anders, namelijk ...		32,4%	149
Totaal			460

Was er voldoende plek om je fiets mee te nemen?

Meer dan de helft van de reizigers met een fiets geeft aan dat er deze zomer voldoende plek was in de trein (52%). 20% mocht de fiets ondanks een tekort aan fietsplekken toch meenemen, 16% moest wachten op een volgende trein, en 3% heeft een gedeelte moeten fietsen of anders moeten reizen.

Enkele opmerkingen:

“Meestal al teveel fietsen in elkaar gepropt, of de volgende trein proberen. Heb op Eindhoven ook wel eens een paar uur gestaan met m'n fiets. Moet toch beter kunnen!”

“Sommige trajecten naar populaire fietsgebied (Veluwe, Maastricht) hebben nooit genoeg plek voor fietsen.”

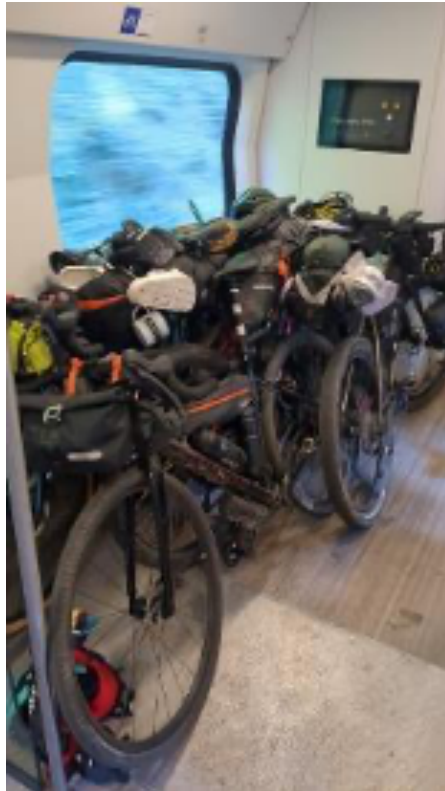
“Ik vind het reizen met de fiets in de trein erg stressvol. Grotendeels omdat er (te) weinig plekken zijn.”

“Te weinig plek in de trein voor de fietsen. Nadat we uit moesten stappen omdat het te vol was werd er geen alternatief geboden. We moesten wachten op de volgende trein zonder te weten of daar wel plek is.”

“Drie keer binnen 1,5 uur teveel fietsen in de trein waardoor mijn partner en ik niet mee konden.”

“Op lokale lijnen, zoals die van Arriva en R-Net, is het veel beter geregeld met meer fietsplekken.”

Bij de enquête ontvingen we ook foto's waarop te zien is dat er meer fietsen op de plekken staan dan het formeel toegestane aantal.

Was er voldoende plek om je fiets mee te nemen?

		Percentage	Aantal
Ja, er was een fietsplek beschikbaar		52,1%	1.328
Er was geen fietsplek, maar ik mocht mijn fiets toch in de trein meenemen		20,0%	510
Nee, ik moest een volgende trein nemen		16,3%	416
Nee, ik heb een gedeelte moeten fietsen of anders moeten reizen		2,9%	75
Anders, namelijk ...		8,6%	219
Totaal		100%	2.548

Houding van treinpersoneel

42% van de respondenten had een positieve ervaring met het treinpersoneel. Soms denkt het personeel mee of staat het toe dat er meer fietsen in de trein meegaan. Een aantal ervaringen van respondenten:

“Dat mijn fiets mee kon was meer geluk. Er was veel te weinig plek in meerdere treinen op mijn reis. Het personeel was echter coulant.”

“Gelukkig vaak lieve conducteurs die meedenken als de plekken bezet zijn.”

“Mijn ervaring is dat er in het algemeen te weinig plaatsen in de trein zijn om je fiets mee te nemen. Zeker als de trein niet begint op het station waar je instapt zijn de plekken al vol. Officieel moet je wachten op een volgende trein. Voor hetzelfde geld sta je dan een dag te wachten. Wij stappen dan dus gewoon in en zorgen dat we niet te veel in de weg staan. Het NS personeel wat we zijn tegengekomen heeft het oogluikend toegestaan.”

“Mijn ervaring met het treinpersoneel is zeer positief. Ik loop vaak actief naar ze toe en vraag vriendelijk welke fietsplek nog ruimte heeft. Ze denken dan graag mee.”

“Maar het NS-personeel gedooft eigenlijk altijd dat je de bagage op de fiets laat of dat er een paar fietsen teveel staan in geval van overmacht.”

Een minderheid van de respondenten had een negatieve ervaring met het treinpersoneel (19%) en maar liefst 30% zag geen treinpersoneel. Hierover werd gezegd:

“Allereerst zou vriendelijkheid en meedenkenheid fijn zijn vanuit het NS personeel. Je wordt vaak per definitie al als een soort vijand benaderd als er meer 3 fietsen in de coupe staan. Ik zou denken dat in een fietsland als Nederland dit beter kan.”

“De houding van het personeel is erg stug vaak als je met een fiets de trein instapt waardoor je je bijna bezwaard voelt een fiets mee te nemen.”

Respondenten geven aan dat de opstelling van het personeel nogal kan verschillen. De ene conducteur staat toe dat fietsen ondanks gebrek aan plekken mee mogen, de andere conducteur laat fietsers niet instappen of laat ze zelfs de trein uitstappen.

Zo deelt een respondent een ervaring: “Eerste deel tot Utrecht: kleine trein, erg veel fietsen, zeker 6 of 7 op het balkon. Mocht van conducteur. Er konden mensen langs. Tweede deel van Utrecht naar Nijmegen: minder fietsen, één teveel. Ongekend onbeschofte conducteur, iedereen de trein uit gezet.”

Andere ervaringen:

“Ik mis zo ontzettend ruimte voor de fietsen. Vaak voel je je schuldig, het personeel zorgt goed voor je, maar er is zo weinig ruimte dat je gevoelsmatig iedereen in de weg staat.”

“Twee totaal verschillende ervaringen met treinpersoneel gehad: 1 ging bij gebrek aan fietsplekken op haar strepen staan en zette ons de trein uit, waardoor we op de volgende trein moesten wachten. Op het volgende traject zat de trein minstens zo vol maar gaf de conductrice aan dat het een nalatigheid van de NS was en zij liet wel toe dat er meer fietsen meegingen dan eigenlijk toegestaan.”

“Wij moesten een aantal keren overstappen. Er bleek geen lift of een kapotte lift. Dan is het met bagage erbij wel een hele toer om op tijd je trein te halen. Gedurende de hele rit hebben we geen personeel gezien.”

“Op 1 traject zelfs de trein uitgezet omdat er te weinig fietsplekken waren. Deels vriendelijk personeel, maar ook een conductrice die zeer strikt was en dat bepaald niet vriendelijk communiceerde. Je neemt je fiets echt niet voor je lol mee in de trein.”

“Veel slechte ervaringen door de jaren heen wat betreft te weinig plek of onaardig personeel. Dit jaar viel ons op dat het personeel iets meedenkender was.”

“Gepaste en soms behulpzame houding van het treinpersoneel en NS zou heel prettig zijn. Een van de redenen dat we een overstap misten was omdat de fietsplekken bezet waren door kinderwagens en grote koffers en mensen geen ruimte wilden maken. Reactie van het NS personeel: pech. In het buitenland meegemaakt dat de conducteur ingreep en plaats maakte.”

Wat was de houding van het treinpersoneel?

		Percentage	Aantal
Ik heb een positieve ervaring met het treinpersoneel		41,9%	1.068
Ik heb een negatieve ervaring met het treinpersoneel		19,3%	493
Ik heb geen treinpersoneel gezien		30,7%	783
Anders, namelijk ...		8,0%	204
Totaal		100%	2.548

Vervangend busvervoer?

Relatief weinig respondenten hebben gebruikgemaakt van vervangend busvervoer tijdens werkzaamheden, vooral omdat fietsen meestal niet mee mogen in de bus. Een klein aantal mocht de fiets toch meenemen. Een aantal ervaringen:

“Fijn, want mijn fiets mocht mee van de buschauffeur. Ik heb begrepen van de treinconductor dat de buschauffeur niet verplicht was om mijn fiets mee te nemen. Dus het was wel spannend voor mij wat hij zou zeggen. Anders had ik moeten fietsen van Akkrum naar Leeuwarden.”

“Prima. Ik mocht de fiets onderin de bus doen.”

“Het is een beetje gedoe, maar ging meestal goed. Bij gewone bussen is er ruim plek onder in de bus en schuif je ‘m er zo in. Bij dubbeldekkers is het lastig.”

“Rustige bus, genoeg ruimte voor de fietsen in de laadruimte. Deze was niet specifiek voor fietsen, dus de fietsen schoven ondanks het rustig rijden van de chauffeur, best veel heen en weer.”

Heb je gebruik gemaakt van het vervangend busvervoer?

	Percentage	Aantal
Ja, want mij fiets mocht mee in de bus	1,5%	39
Ja, ik heb gebruik gemaakt van de fietsanhanger rondom Leeuwarden	0,2%	5
Nee, want mijn fiets mocht niet mee in de bus	24,0%	612
Niet van toepassing	74,3%	1.892
Totaal	100%	2.548

Op de hoogte van werkzaamheden aan het spoor?

Een grote meerderheid van de respondenten was op de hoogte van de werkzaamheden. 64% van de respondenten geeft aan de reisplanner voor vertrek te raadplegen.

Ben je op de hoogte van de werkzaamheden aan het spoor deze zomer?

		Percentage	Aantal
Ja, ik check de Reisplanner voor vertrek		64,0%	2.234
Ja, ik heb er al over gelezen of gehoord		18,7%	653
Nee		14,0%	487
Niet van toepassing		2,8%	96
Anders, namelijk ...		0,5%	18
Totaal		100%	3.488

Fiets mee in de spits?

In juli en augustus mag de fiets ook tijdens de spits mee. 78 fietsers (6% van de respondenten zonder de categorie 'niet van toepassing') gaf aan door treinpersoneel te zijn geweigerd, ondanks deze regeling. 37% was niet op de hoogte van deze regel, en 56% van de reizigers kon de fiets tijdens de spits meenemen.

Een respondent geeft aan de regels beter te kennen dan het personeel: "Ik heb de conducteur, die mij dacht te kunnen weigeren omdat het nog geen 9 uur was, erop moeten wijzen dat in juli en augustus een fiets ook in de spits mee mag." Toch kent niet iedereen de regels: "Je mag je fiets niet meenemen in de spits in de maanden juli en augustus. Dat was vroeger zo. Maar nu al jaren niet meer."

Enkele andere reacties:

"Ook in de zomer mijd ik in de trein liever de spits wanneer ik de fiets bij me heb."

"Misschien nadrukkelijker vertellen dat je mag reizen in spitsuren in juli en augustus."

"Spitstijden in de middag zijn zeer vervelend. Te lange periode."

"Ik vind vooral de beperking in de middag-spits vervelend. Buiten juli/augustus. Ik snap het wel, maar ik vind wel dat het lang duurt. Zou al helpen als het van 16u naar 16.30 of 17.00 zou gaan. Of als het iets eerder zou stoppen, bv om 18u."

"Ik ga altijd voor 8 uur op een IC, en nooit rond spitsuren terug van een groot station. ... altijd weer duimen of er plek is."

"Ik begrijp dat ik met kortingskaart niet in de spits mag reizen in juli en augustus (overigens is informatie erg moeilijk te vinden) Dus dat het met fiets wel mag, heeft voor mij geen zin. Opgemerkt: ik reis met opzet altijd met sprinters als de fiets mee moet. Volgens een conducteur doen heel veel reizigers dit."

"Betere info over reizen per fiets in de trein en dat je bijv. in zomermaanden wel in de spits mag rijden zou fijn zijn."

"Fietsen zouden ook in de spits in de trein moeten kunnen. Dan is het makkelijker om met de fiets/ trein combi naar het werk te reizen."

"Op de site van NS staat dat de fiets in de spits niet mee mag, en jullie zeggen van wel. Ik snap het allemaal niet meer. Slechte voorlichting."

Mocht je in de spitsuren in juli en augustus je fiets meenemen, zoals in de voorwaarden staat?

	Percentage	Aantal
Ja, ik kon mijn fiets meenemen in de spitsuren deze zomer	29,6%	708
Nee, maar ik wist ook niet dat ik in de zomer mijn fiets mag meenemen in de spits	19,5%	465
Nee, ik werd geweigerd door het treinpersoneel	3,3%	78
Niet van toepassing	47,6%	1.138
Totaal	100%	2389

Aanbevelingen

Het onderzoek van de Fietsersbond toont een sterke behoefte onder fietsende reizigers aan meer fietsplaatsen in NS-treinen en meer flexibiliteit in het fietsbeleid. Respondenten wijzen herhaaldelijk op het belang van hun eigen fiets en benadrukken het duurzame karakter van de fiets-treincombinatie.

In Nederland mag de fiets mee in alle binnenlandse treinen en ook in de nieuwe spoorconcessie (2025-2035) is dit uitgangspunt vastgelegd. Toch zorgt een tekort aan fietsplaatsen, evenals ongemakken op perrons en in treinen, ervoor dat velen besluiten hun fiets thuis te laten. Er wordt door de respondenten regelmatig verwezen naar speciale fietswagons in andere Europese landen.

Plannen NS

NS heeft aangegeven dat de capaciteit in nieuw materieel wordt uitgebreid. Zo kent de Intercity Nieuwe Generatie (ICNG) 12 tot 16 fietsplaatsen per trein. De Dubbeldekker Nieuwe Generatie die vanaf 2028 gaat rijden zal 8 of 12 fietsplekken krijgen. In het Vervoerplan voor 2025 schrijft NS dat het beleid voor nieuw materieel uitgaat van vier plaatsen per 60 meter treinelengte.

Bij het vaststellen van de nieuwe spoorconcessie (2025-2035) drong een grote meerderheid van de Tweede Kamer aan op voldoende fietsplaatsen en op de mogelijkheid van speciale fietscoupés. Staatssecretaris Heijnen gaf eind 2023 aan dat de financiële kosten voor grotere aanpassingen – zoals aparte fietscoupés of speciale fietswagons – aanzienlijk zijn.

“Ik heb NS daarnaast gevraagd de kosten in kaart te brengen voor aparte fietscoupés. Op het moment dat in alle treinstellen ruimte wordt gemaakt voor acht fietsen, moeten aanvullende treinstellen worden besteld om te blijven voldoen aan de vereisten over zitplaatsen. Dit kost € 300 tot € 400 miljoen. Een alternatief zou het gebruik van aparte fietswagons kunnen zijn. NS heeft ingeschat dat fietswagons (los van het vraagstuk over inzetbaarheid bij verschillende materieeltypen) € 5 tot € 10 miljoen per stuk kosten. Er zouden bijvoorbeeld twintig fietswagons besteld kunnen worden, die dan op verschillende momenten en/of trajecten kunnen worden ingezet. Daar bovenop zouden nog infrastructurele kosten komen: de wissels en rangeerterreinen zijn nu niet geschikt voor dergelijke fietswagons. De hiervoor benodigde middelen zijn op dit moment niet op mijn begroting beschikbaar,” zei Heijnen hierover.

Aanbevelingen Fietsersbond

1 Denk aan creatieve oplossingen: fietshaken en speciale wagons

De Fietsersbond adviseert NS naast het positieve beleid van het vergroten van fietsplekken in nieuw materieel, ook creatief te zoeken naar mogelijkheden binnen het bestaande materieel. Start een pilot met het aanbrengen van fietshaken boven de fietsplekken. Mensen met een racefiets geven aan daar behoefte aan te hebben. Aangezien het inzetten van speciale wagons volgens de staatssecretaris in beginsel mogelijk is, vraagt de Fietsersbond aan NS om de mogelijkheden verder te inventariseren en ons over de voor- en nadelen te informeren.

“Voor veel sportieve fietsers zijn fietshaken een praktische en efficiënte oplossing. Racefietsen, gravelbikes en mountainbikes zijn vaak lichter en kwetsbaarder dan andere fietsen. Door ze op te hangen, wordt niet alleen het risico op beschadigingen of krassen verminderd, maar wordt ook de beschikbare ruimte in de trein optimaal benut, zonder dat de fietsen omvallen of gaan schuiven tijdens de reis.”

Marina van Dijk, belangenbehartiger NTFU

2 Verbeter informatie over fietsplaatsen

Respondenten geven aan vaak niet te weten waar fietsplaatsen zich bevinden. Informatie kan worden verbeterd via digitale borden, de reisplanner-app, markeringen op perrons en in de trein. Reizigers moeten soms het hele perron over rennen met hun fiets om hun trein te kunnen halen en missen deze daardoor soms ook. Duidelijkere informatie kan ook zorgen voor meer begrip bij medereizigers.

NS heeft als reactie op het eerdere Fietsersbond-rapport aangegeven de behoefte te herkennen en een pilot te zullen starten. Dat is tot op heden niet gebeurd. De Fietsersbond adviseert NS dit alsnog op korte termijn te realiseren.

3 Onderhoud liften en plaats fietsgoten op trappen

Respondenten geven ook aan niet hun fiets mee te willen nemen of stress te ervaren door kapotte liften, trappen zonder goot en de hoge instap van een aantal treintypes. We raden Prorail aan om liften bij storingen snel te repareren. Geef liften prioriteit boven andere reparatiemeldingen, ook gezien de toegankelijkheid voor reizigers met een medische noodzaak. Breng bij nieuwbouw en verbouwingen van stations weer standaard fietsgoten aan op de trappen naar de perrons. Perrons die alleen per lift bereikbaar zijn, blijken in de praktijk geen toereikende voorziening te zijn.

“Dit rapport toont maar weer eens aan hoe belangrijk werkende liften zijn. We krijgen vaak terug dat de lift een belangrijke rol speelt in de toegankelijkheid van reizen met de trein. Zeker voor mensen met een elektrische of aangepast fiets is een lift essentieel om gemakkelijk de fiets in de trein mee te nemen.”

Naomi Geelen, beleidsmedewerker Rover

Defecte lift op het perron.

4 Ruimere plekken voor fietsen

In sommige treintypes zijn de fietsplekken te krap. De Fietsersbond adviseert NS om bij nieuw materieel en aanpassingen in bestaande treinen de fietsplekken minimaal twee meter te maken, conform eerdere aanbevelingen van consumentenorganisaties in het Locov.

Deze fietsen passen niet op de fietsplaats.

5 Fietsen mee bij vervangend busvervoer

De Fietsersbond heeft samen met andere reizigersorganisaties NS gevraagd om in de nieuwe concessieperiode mogelijkheden te onderzoeken om fietsen vaker toe te laten bij busvervangend vervoer. De NS heeft aangegeven dit te onderzoeken. De Fietsersbond hoort graag hoe NS dit in de praktijk wil realiseren.

In de zomer werd een fietsaanhanger achter bussen geregeld bij spoorwerkzaamheden in Leeuwarden, die aansloten op de vertrektijden van de boot, een goed initiatief.

“De Waddeneilanden en langeafstandsfietsroutes zijn populair bij fietsers. Fietsers kiezen steeds vaker voor de combinatie fiets en trein om hun bestemming te bereiken. Goede faciliteiten en informatie voor het meenemen van de fiets zijn essentieel voor een comfortabele reiservaring.”

Eric Nijland, directeur Fietsplatform

Racefietsen worden liever niet onderin een bus gelegd waar ze heen en weer schuiven. Een prima oplossing is bovenstaand voorbeeld van de Flixbus.

6 Heroverweeg verbod tandems, ligfietsen en driewielers

Bezitters van tandems, ligfietsen en driewielers geven aan het op 1 juli 2024 ingevoerde verbod op het meenemen van deze fietsen te betreuren. Het gaat om een kleine groep, reizigers die soms genoodzaakt zijn of bewust voor de duurzame combinatie kiezen. Zij zijn sterk gehecht aan hun bijzondere fiets en de combinatie fiets-ov en voelen zich ernstig belemmerd in hun mobiliteitsbehoefte.

De Fietsersbond vraagt NS de maatregel te heroverwegen en verwijst naar het eerdere advies van de consumentenorganisaties in het Locov.

7 Meer aanwezigheid van en advies voor personeel

Een minderheid van de respondenten had een negatieve ervaring met het treinpersoneel, maar liefst 30% zag geen personeel. Respondenten geven vooral aan dat de opstelling van het personeel nogal kan verschillen. De ene conducteur staat toe dat fietsen ondanks gebrek aan fietsplaatsen mee mogen, de andere conducteur laat fietsers niet instappen.

De Fietsersbond adviseert in te zetten op meer aanwezigheid van personeel om reizigers te kunnen informeren en adviseren. Bespreek de uitkomsten van de enquête met het personeel.

8 Verhoog de prijs van het Fietskaart Dal niet

Sommige responderen vinden de Fietskaart Dal (7,50 euro, printversie 1 euro extra) prijzig en suggereren een tarief afhankelijk van de afstand. De Fietsersbond waardeert de eenvoud van het uniforme tarief maar raadt aan om, gezien de recente prijsverhogingen, geen verdere verhoging door te voeren in de komende jaren.

9 Geen reserveringssysteem voor fietsen

Enkele respondenten geven aan een reserveringssysteem op prijs te stellen voor het meenemen van fietsen. De Fietsersbond was tegen een proef met reserveren in 2021 en oordeelde ook na afloop negatief. Reserveren werkt alleen wanneer een plaats dan ook daadwerkelijk beschikbaar is. Daarvoor is een plicht nodig. Deze plicht past niet goed in het gedrag van de Nederlandse treinreizigers met fiets, die pas op het laatste moment beslissen of ze erop uit gaan en waar naar toe. Een reserveringsplicht neemt de flexibiliteit weg. De onzekerheid kan beter worden weggenomen door de andere aanbevelingen op te volgen.

10 Flexibiliteit in spijstijden voor fietsen

Een aantal respondenten wil de fiets ook tijdens de spits meenemen. De Fietsersbond begrijpt dat dit niet haalbaar is in de drukke spits. Voor het woon-werkverkeer kunnen vouwfietsen wel (gratis) worden meegenomen en zijn de stationsstallingen (meer dan een half miljoen plekken) en de OV-fiets (bijna 6 miljoen verhuringen per jaar) beschikbaar. De Fietsersbond vindt wel dat de gehanteerde spijstijden en de toepassing daarvan het meenemen van fietsen te veel belemmeren.

De Fietsersbond vraagt de definitie van spijstijden voor de fiets te heroverwegen (zie voor de huidige regels de website van NS). Laat het moment van inchecken gelden en niet de gehele tijdsduur van de reis. Strikte toepassing van de huidige regel betekent dat de fiets grote delen van de dag niet mag worden meegenomen. Gezien de veranderde reispatronen sinds Covid kan ook overwogen worden de spitsbeperking op vrijdag geheel te laten vervallen.

Balzaal... walthalla voor de fietsen in de duitse tre

Veel reizigers
stuurden voorbeelden
uit het buitenland:
fietsshaken en
speciale fiets-
wagons

Dit rapport is een uitgave van:

Fietsersbond

Nicolaas Beetsstraat 2a
3511 HE Utrecht
030 - 291 81 71
info@fietsersbond.nl

In de zomer van 2024 vroeg de Fietsersbond in een enquête naar de ervaring van fietsers over het meenemen van fietsen in de trein. In dit rapport worden de resultaten gedeeld en aanbevelingen gedaan.

Utrecht, november 2024

Onderzoek en tekst: Wim Bot,
Carlos Schreuder en Marloes Mol,
Fietsersbond
Fotografie: Corné Sparidaens,
DigiDaan en respondenten enquête.
Vormgeving: Akimoto

Fietsersbond